

Socialministeriet
Handicap
J.nr. 2010-2680
tha

20. september 2010

**Notat
om**

Bemærkninger til høringssvarene vedr. forslag til lov om ændring af lov om social service (loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste og nedsættelse af tilskuddet til høreapparater)

Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt i høring den 2. september 2010 med svarfrist den 14. september 2010.

Lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet, Ankestyrelsen, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Medicinsk Audiologisk Selskab, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Delta, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Høreforeningen, KL, Sjældne Diagnoser, Ældremobiliseringen og Ældresagen. Herudover har lovforslaget været tilgængeligt på Høringsportalen.

Modtagne høringssvar

Følgende har svaret: Advokatrådet, Ankestyrelsen, Dansk Handicap Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Høreforeningen, KL, Sjældne Diagnoser og Ældremobiliseringen.

Herudover er der modtaget svar fra ABA-Foreningen, Center for Små Handicapgrupper, Dansk Epilepsiforening, Dansk Høre Center, Foreningen Hjernebarnet, HK/Kommunal, Kræftens Bekæmpelse, Landsforeningen LEV og Leverandørforeningen af høreapparater.

Advokatrådet har ingen bemærkninger til hele lovforslaget.

Dansk Høre Center, Danske Regioner, Høreforeningen, Leverandørforeningen af høreapparater og Ældremobiliseringen har ingen bemærkninger til den del af lovforslaget, der vedrører justering af reglerne om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

ABA-Foreningen, Ankestyrelsen, Center for Små Handicapgrupper, Dansk Epilepsiforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Foreningen Hjernebarnet, HK/Kommunal, Kræftens Bekæmpelse, Landsforeningen LEV og Sjældne Diagnoser har ingen bemærkninger til den

del af lovforslaget, der vedrører justering af tilskuddet til høreapparater. Høreforeningen bemærker, at det ligger uden for foreningens målsætninger at tage stilling til indholdet i forslaget.

Ændringer på baggrund af høringsrunden

Der er foretaget følgende ændringer på baggrund af høringsrunden:

I bemærkningerne til lovforslaget er det tydeliggjort, at familier, der har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste i løbet af 2010, og hvor forældrene efter den 1. januar 2011 ønsker at dele ydelsen eller overføre den fra den ene forælder til den anden, forbliver omfattet af de nugældende regler.

Endvidere er det i bemærkningerne tydeliggjort, at hvis et forældrepar, der har et barn, som der ydes tabt arbejdsfortjeneste i forhold til, efter den 1. januar 2011 får endnu et barn, som der skal ydes tabt arbejdsfortjeneste i forhold til, vil ydelsen i relation til barn nr. 2 skulle fastsættes på baggrund af ydelsesloftet, idet ansøgningen i forhold til dette barn er indgivet efter den 1. januar 2011.

Endelig er der i bemærkningerne korrigeret, således at det samlede antal udleverede høreapparater i 2009 udgjorde ca. 130.000 i stedet for 166.000.

Bemærkninger til lovforslaget

A. Generelle bemærkninger

KL hilser overordnet set forslaget velkommen.

Kommentarer

Lovforslaget fremsættes som led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om genopretningen af dansk økonomi. Lovforslaget har dels til formål at justere reglerne om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, således at der lægges et loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste på 19.613 kr. om måneden i 2011-pl svarende til 235.356 kr. om året. Dels har lovforslaget til formål at justere reglerne om tilskud til privat udleverede høreapparater, således at tilskuddet, der i 2010 udgør 6.230 kr. pr. høreapparat, sænkes med 10 pct. til 5.607 kr. pr. apparat og fastfryses i en periode på 3 år.

B. Loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste

1. Generelle bemærkninger, herunder i forhold til kompensationsprincippet

ABA-Foreningen, Dansk Epilepsiforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, HK/Kommunal og Landsforeningen LEV anfører, at forslaget vil stille en gruppe af handicapfamilier dårligere end andre, og det repræsenterer derved et brud på kompensationsprincippet, som hidtil har været grundlæggende i dansk handicappolitik.

KL støtter, at der indføres et loft over kompensationen for tabt arbejdsfortjeneste.

Kommentarer

Ifølge kompensationsprincippet skal borgere med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang kompenseres for følgerne af deres funktionsnedsættelse. Dette princip ændres der ikke på med forslaget.

Der vil således fortsat skulle stilles handicapkompenserende ydelser, herunder f.eks. hjælpemidler, boligindretning, merudgiftsydelse, til rådighed for borgerne i samme omfang som hidtil. Det samme gælder i forhold til ordningen med hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, som opretholdes med uændrede visitationskriterier. Forslaget drejer sig alene om at indføre et loft over, hvor meget man kan modtage i tabt arbejdsfortjeneste.

Endvidere bemærkes, at Danmark efter en eventuel vedtagelse af forslaget stadig vil have en kompensationsordning, der fortsat ligger over, hvad der gælder i de lande, vi normalt sammenligner os med.

2. Overgangsordningen og familiernes økonomi

ABA-Foreningen anfører, at forslaget vil lægge en urimelig byrde på nogle i forvejen hårdt pressede familier med store menneskelige og økonomiske omkostninger til følge.

Dansk Handicap Forbund anfører, at også lavtlønnede vil blive ramt hårdt af lovforslaget. Dette finder man bekymrende, da mange efter ændringen ikke vil kunne få deres økonomi til at hænge sammen.

Danske Handicaporganisationer anfører, at med så alvorlige forringelser, som der her er lagt op til, vil forældre miste et væsentligt indtægtsgrundlag, når tabt arbejdsfortjeneste er den bedste og mest rigtige løsning. Det er en urimelig belastning af familierne.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet anbefaler, at det tydeliggøres, om man er omfattet af de gamle regler, hvis hjælpen standses i 2010 og på ny bevilges i 2011 til det samme barn og på baggrund af samme handicap.

Foreningen Hjernebarnet anfører, at et eventuelt loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste vil undergrave mulighederne for at hjemmetræne, fordi familiernes økonomi bliver usikker.

HK/Kommunal finder, at ydelsesloftet er meget lavt, og det vil betyde, at mange forældre til handicappede børn frem over vil få et væsentligt indtægtstab, hvis de vælger at modtage tabt arbejdsfortjeneste.

Landsforeningen LEV anfører, at med loftet over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste skal familierne frem over også tage stilling til, om de kan få budgettet til at hænge sammen, hvilket for de fleste vil være en betydelig udfordring. LEV finder denne yderligere belastning af familierne helt urimelig. Endvidere spørger LEV, om borgere, der har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste i 2010,

men hvor behovet for pasning af barnet ændrer sig, kan regne med, at de hidtidige beregningsregler anvendes ved justeringen.

Kommentarer

Regeringen har lagt vægt på, at alle familier, der i dag modtager tabt arbejdsfortjeneste, og som har indrettet deres økonomi derefter, har præcis de samme forhold efter en eventuel lovændring. Dette er baggrunden for, at forslaget alene gælder for nye ansøgninger, der indgives fra den 1. januar 2011. Disse familier vil kende vilkårene for tabt arbejdsfortjeneste, inden de søger, og de vil derfor have indrettet sig på dette.

Familier, der i løbet af 2010 har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste uanset hjælpens omfang, herunder også på enkeltdage eller i en kortere periode i løbet af året, vil fortsat være omfattet af de nugældende regler, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt. Deres økonomi vil dermed være uændret i forhold til i dag.

3. Ydelsesloftets betydning ved deling af tabt arbejdsfortjeneste mellem forældrene samt tabt arbejdsfortjeneste til flere børn i samme familie

Center for Små Handicapgrupper spørger i forhold til deling af tabt arbejdsfortjeneste mellem forældrene, om begge forældre vil være omfattet af gamle regler, eller om forældrene skal kompenseres efter forskellige regelsæt, hvis delingen finder sted efter den 1. januar 2011. Lige så uklar er den situation, hvor moderen modtager tabt arbejdsfortjeneste for et barn, og hvor hun efterfølgende føder endnu et barn med handicap med afledte behov for dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Danske Handicaporganisationer ønsker en præcisering af, hvad der gælder i forhold til at være omfattet af ny eller gammel ordning, hvis forældrene deler den tabte arbejdsfortjeneste. Endvidere ønskes det præciseret, om forældre, der har et barn med funktionsnedsættelse, og som modtager tabt arbejdsfortjeneste efter gamle regler for dette barn, forbliver på gammel ordning, hvis de efter den 1. januar 2011 får endnu et barn med funktionsnedsættelse, som kræver, at der ydes tabt arbejdsfortjeneste.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet anbefaler, at der tages stilling til fortolkningen af den foreslåede ændring i den situation, hvor forældrene beslutter at dele den tabte arbejdsfortjeneste, eller hvor den overgår fra den ene forælder til den anden. Desuden bør der tages stilling til, hvilken betydning ydelsesloftet vil få, hvis der er to handicappede børn i familien.

HK/Kommunal anfører, at hvis forslaget vedtages, vil ordningen med tabt arbejdsfortjeneste blive mindre fleksibel for et forældrepar, som hidtil frit har kunnet vælge at tilrettelægge fordelingen af timerne mellem sig. Konsekvensen vil være, at forældrene i fremtiden i højere grad kan blive nødt til at skele til, for hvem ordningen vil være mest økonomisk.

Kommentarer

Hvis en familie, som får udbetalt tabt arbejdsfortjeneste efter nugældende regler, efter den 1. januar 2011 vælger at dele den tabte arbejdsfortjeneste mellem forældrene eller lade ydelsen overgå fra den ene forælder til den anden, vil familien fortsat være omfattet af nugældende regler. Det afgørende i disse situationer vil dermed være, om familien har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste i løbet af 2010, hvorved de fortsat vil være omfattet af de nugældende regler, uanset hvem af forældrene der frem over ønsker at modtage hjælpen.

Hvis en familie, der i forvejen har et barn, som der ydes tabt arbejdsfortjeneste i forhold til, efter den 1. januar 2011 får endnu et barn, som der skal ydes tabt arbejdsfortjeneste i forhold til, vil ydelsen i relation til barn nr. 2 skulle fastsættes på baggrund af det foreslåede ydelsesloft. Dette hænger sammen med, at ansøgningen vedrørende barn nr. 2 er indgivet efter 1. januar 2011 og dermed omfattet af de foreslåede ændringer.

Ovenstående er tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslaget.

4. Beregning af tabt arbejdsfortjeneste efter den foreslåede ændring

Center for Små Handicapgrupper ønsker en præcisering af reglerne omkring pensionsbidrag, herunder en præcisering af, at også pensionsbidraget er omfattet af satsreguleringen, idet de oprindelige regler er uklare.

Danske Handicaporganisationer ønsker reglerne om pensionsbidrag præciseret, idet disse regler er uklare og giver anledning til fortolkningsproblemer.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet rejser det spørgsmål, om besparelser fortsat skal modregnes i den tabte arbejdsfortjeneste på samme måde, som det sker i dag.

Kommentarer

Med forslaget er der, jf. også lovbemærkningerne, ud over indførelsen af ydelsesloftet ikke tænkt ændret på den måde, som ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste fastsættes på. Det betyder, at pensionsbidrag fremover vil skulle beregnes på samme måde, som det sker i dag, dog under hensyntagen til ydelsesloftet. Endvidere vil der også fremover skulle ske fradrag for sparede udgifter på samme måde som i dag.

I forbindelse med det igangværende arbejde med at gennemskrive vejledningerne til serviceloven vil reglerne om pensionsbidrag blive søgt tydeliggjort.

5. Økonomien i forslaget

ABA-Foreningen, Dansk Handicap Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Foreningen Hjernebarnet, HK/Kommunal og Landsforeningen LEV anfører, at økonomien i forslaget ikke hænger sammen, fordi besparelserne som følge af forslaget vil blive ædt op af modgående udgifter til andre handicapkompenserende ydelser. KL mener ikke, at forslaget skal få den konsekvens, at der utilsigtet og ufinansieret sker udgiftsvækst på andre kommunale områder, f.eks. til døgntilbud eller til aflastning til familierne.

Kommentarer

De økonomiske konsekvenser af forslaget skal som en del af de almindelige DUT-forhandlinger drøftes med KL.

6. Tabt arbejdsfortjeneste og andre kompenserende ydelser

Dansk Epilepsiforening anfører, at der for foreningens medlemmer oftest ikke er noget alternativ til tabt arbejdsfortjeneste.

Kræftens Bekæmpelse anfører, at forslaget vil få indgribende betydning for forældre til børn ramt af kræft. For disse forældre er det ikke et spørgsmål om at vælge mellem et offentligt tilbud og tabt arbejdsfortjeneste. Der vil således ikke være et alternativt tilbud, der er muligt at benytte.

Sjældne Diagnoser anfører, at det at modtage tabt arbejdsfortjeneste mange gange er den eneste mulighed for familier med børn med sjældne diagnoser, idet der ikke er et realistisk alternativ til pasning i hjemmet. Der er således ikke et reelt frit valg mellem at gå på arbejde og modtage tabt arbejdsfortjeneste. Derfor vil nogle familier med børn med sjældne diagnoser blive ramt hårdt af forslaget, og Sjældne Diagnoser kan dermed ikke støtte den foreslåede ændring.

Kommentarer

Ordningen med hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste opretholdes. Det vil således fortsat være muligt at yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i de tilfælde, hvor det er nødvendigt, at et barn med funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse passes i hjemmet, og hvor det er mest hensigtsmæssigt, at det er forældrene, der passer det. Det er op til den enkelte kommunalbestyrelse i samarbejde med forældrene at vurdere, hvilken støtte der vil være relevant at iværksætte i det enkelte tilfælde.

C. Nedsættelse af tilskuddet til høreapparater

1. Formålet med forslaget

Dansk Høre Center bemærker, at det virker forunderligt, at indgrebet alene retter sig mod den billigste ordning. Skulle den eksisterende ulighed mellem ordningerne blot fastholdes, så måtte det kræve, at det ønskede provenu blev hentet fra såvel tilskuddet til privat udleverede høreapparater som til offentligt udleverede.

Leverandørforeningen af Høreapparater anfører, at kvaliteten af apparaterne på markedet vil falde som resultat af det lavere tilskud. Dette betyder en forringelse af behandlingen af patienter med høretab.

Ældremobiliseringen finder det umiddelbart vanskeligt at forstå, at tilskuddet til høreapparater nedsættes, idet priserne på apparaterne ikke er eller forventes at falde, og idet der hele tiden udvikles mere avancerede apparater, som ikke kan erhverves uden meromkostninger for borgeren.

Kommentarer

Formålet med forslaget er at tilpasse tilskuddet til privat udleverede høreapparater til prisudviklingen på høreapparater. Reguleringen af det offentlige tilskud til privat udleverede høreapparater siden 2002 har været gunstig set i forhold til prisudviklingen på området. Tilskuddet er således steget med ca. 20 pct. i perioden fra 2002 til 2009. I samme periode er det offentlige priser for indkøb af høreapparater udleveret i offentligt regi kun forøget med omkring 10 pct.

2. Frit valg

Ældremobiliseringen anfører, at det er væsentligt, at der stadig er et reelt frit valg mellem offentlige og private leverandører, så man begge steder kan få foretaget de nødvendige undersøgelser og få udleveret et høreapparat, der kan afhjælpe et høretab, uden at dette skal have omkostninger for den enkelte. Ældremobiliseringen går ud fra, at dette fortsat vil være tilfældet.

Kommentarer

Med forslaget ændres der ikke på retten til frit at vælge mellem høreapparatbehandling i offentligt regi eller at få udleveret høreapparat hos en privat leverandør. Det vil således fortsat være muligt at få udleveret et høreapparat gratis på en offentlig audiologisk klinik, hvis borgeren ikke ønsker at betale en eventuel prisdifference mellem det kommunale tilskud og de faktiske udgifter ved privat høreapparatbehandling.

3. Økonomien i lovforslaget

Dansk Høre Center stiller spørgsmålstegn ved størrelsen af de besparelser, som fremgår af lovforslagets økonomiske bemærkninger, ligesom der stilles spørgsmålstegn ved det oplyste antal udleverede høreapparater. I lovforslagets bemærkninger er det således oplyst, at der i 2009 blev udleveret ca. 166.000 høreapparater, men Dansk Høre Center angiver dette tal til at være ca. 130.000.

Kommentarer

Det er korrekt, at det samlede antal udleverede høreapparater i 2009 udgjorde ca. 130.000. Dette er korrigeret i lovforslagets bemærkninger.

Det er også tallet på de 130.000 udleverede høreapparater, der ligger til grund for lovforslagets økonomiske bemærkninger.

4. Længere ventetider i offentligt regi

Dansk Høre Center anfører, at det må forventes, at en større del af brugerne vil søge over til de offentlige klinikker, hvor de samlede samfundsmæssige omkostninger ved udlevering af et høreapparat er højere, samtidig med, at der i forvejen er lange ventelister.

Danske Regioner anfører, at forslaget bl.a. må forventes at få som konsekvens, at flere borgere fremover vil vælge at få udleveret høreapparat gratis på en offentlig audiologisk klinik med risiko for længere ventetider til følge.

Leverandørforeningen af Høreapparater anfører, at den foreslåede ændring vil give øget pres på de offentlige klinikker, som vil medføre længere ventelister til et høreapparat.

Kommentarer

Det vurderes, at tilskuddets størrelse efter en eventuel vedtagelse af forslaget fortsat vil gøre det attraktivt for mange borgere at vælge den fleksibilitet, der ligger i privat regi.